

SLAVKOV A EVROPA V OBDOBÍ NAPOLEONSKÝCH VÁLEK

expoziční studie

Základní údaje o stavbě

NÁZEV PROJEKTU	SLAVKOV A EVROPA V OBDOBÍ NAPOLEONSKÝCH VÁLEK - EXPOZICE
MÍSTO STAVBY	Zámek Slavkov - Austerlitz, Palackého nám. 65, 684 01 Slavkov u Brna
OBJEDNATEL	Město Slavkov u Brna, Palackého nám. 1, 684 01 Slavkov u Brna
PROJEKTANT	Atelier Štěpán s.r.o.
ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ	Akad. arch. Vanda Štěpánová, Ing. arch. Radovan Přikryl
SPOLUPRÁCE	Ing. arch. Marek Štěpán, Ing. arch. Zuzana Kohoutová
ROK	2021

Studie požívá ochrany dle zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon). Originál studie a návrh řešení zobrazený na jednotlivých výkresech jsou majetkem autorů: Atelier Štěpán s.r.o. Studie může být používána pouze způsobem respektujícím ustanovení autorského zákona nebo dohodu klienta a architekta (autora) a nemůže být poskytnuta bez této dohody třetí osobě.

ÚVOD

Studie byla zpracována na základě: libreta 1.2 autorů: © Mgr. Martin Rája, Ph.D.
© PhDr. Vladimíra Zichová
a konzultací s paní Mgr. Evou Oubělickou DiS., ředitelkou Zámku Slavkov – Austerlitz

„Nosnými tématy nové expozice jsou bitva u Slavkova 2. 12. 1805 a osobnost francouzského císaře Napoleona I., vše doplněno o život ve Slavkově v období napoleonských válek a každodennost vojáků zúčastněných armád. Nedílnou součástí expozice je rovněž memento, morální apel vyplývající z vojenských událostí.“ (citace z libreta 1.2)

MÍSTO

Obě podlaží jižních koníren na slavkovském zámku, včetně spojovacího krčku v 1.PP.

POHYB NÁVŠTĚVNÍKŮ

Obsluhu, prodej lístků, zajišťuje centrální pokladna + přidělený průvodce na celé 1.NP. V 1.PP se návštěvníci pohybují sami. Prohlídka je zamýšlena jako jednosměrná. Začíná zádveřím na 1.NP, které je přístupné z nádvoří zámku. Pokračuje do 1.PP. Vertikální propojení mezi patry je zajištěno vnitřním schodištěm a výtahem. Východ je navržen přes informační centrum v 1.PP, s možností zakoupení suvenýrů, pohlednic a knih s napoleonskou tematikou. Bezbarierové vstupy jsou možné na 1.PP do infocentra, na 1.NP z nádvoří zámku, patra propojuje bezbarier. výtah.

Vybavení obecně:

- zastínění všech oken, různorodě dle koncepce
- nové vhodné a cílené nasvětlení
- na 1.PP kvůli nadměrné vlhkosti v interiéru odvlhčovače a čističky vzduchu, nucená výměna vzduchu v krčku
- originální exponáty v ochranném prostředí
- repliky
- atypické instalace
- tematické scény s cílem vtáhnout návštěvníka do děje
- nadčasová výstavní elektronika, audiovizuální systémy
- kamerový systém

KONCEPCE VÝSTAVY

Příběh člověka, jak se psaly dějiny

Rub a líc slavné epochy. Čechy a Francie. Císař a poddaní. Rozhodnutí o uskutečnění bitvy u Slavkova, které ovlivnilo život ve Slavkově tehdy a kontinuálně i dnes.

Vše je nastíněno v návrhu nové expozice, jejíž návštěvou si budeme moci zažít mnohé. Od možnosti načerpání historických dat po osobní pocit úzkosti přeživšího vojáka po bitvě.

Cestou nás provází pamětník Stanislav z Hustopeč - voják, jehož deník byl nalezen. Průvodce provází návštěvníka v komponovaném příběhu a vstupuje do děje v překvapivých souvislostech. Například v inscenovaném obraze v červeném pokoji (Napoleonova rodina), jako voják ve stanovém táboře ve filmovaných scénách a nebo

jako komentář v průvodcovské sluchátkovém systému.

Nadzemní vstupní podlaží je věnováno vítězství, císařům, generálům, šlechticům. Město Slavkov na přelomu 18. a 19. století, se svými donátory a vládci – rodem Kouniců. Slavná bitva.

Nebude překvapením, že v podzemním podlaží najdeme poražené, raněné, život obyvatel v souvislostech s tažením různých vojsk. Stanislav prožil bitvu na svou kůži a má o čem vyprávět. Jeho blízcí z rodiny také.

Příběh světla a tmy

Vzhledem k jihovýchodní orientaci a velkorysé architektuře koníren není o přirozené světlo v interiéru nouze. Bohužel ne všude je v expozici vítáno.

Vstupujeme z prosluněného nádvoří do zádveří a už se připravujeme na jiný svět. Menší místnosti nejbližší vstupu jsou zatemněny na 50%, pro zvyk oka. Největší výstavní prostor je již bez přirozeného světla. Odehrávají se zde speciální scény a vystavují předměty, vyžadující cílené umělé osvětlení a projekce.

Sestoupením o patro níže můžeme na sebe nechat působit pobítevní scénu, záblesky ve tmě, kterou nám umožnila sklepní místnost krčku. Hlavní místnost dále je již přístupná dennímu světlu, s možností přistínění v letních měsících.

Edukativní i emotivní příběh

Horní patro výstavy nás naplní informacemi, pocity, dojmy. Spodní patro je více hravé, zkoumavé.

Představit návštěvníkovi informace lze jistě různými způsoby. V našem případě se jedná zejména o historii a návštěvník může být malé dítě s rodiči, školní výprava, nebo badatel, i fanoušek historických bitev. Téma je široké, tak jako škála zájmů návštěvníků. Proto je způsob presentace trochu různorodý. Působí na pocity, lépe se tak lidé vcítí do souvislostí a vstřebají tak i informace, které by jinak sami nevyhledávali. Příběh vojáka Stanislava, který bitvu zažil, může návštěvníka výstavou provázet a najít si k němu jistý vztah.

Současné technologie dokáží návštěvníka více vtáhnout do děje, oslovit i překvapit. Nebudeme ochuzeni o originální exponáty, jako textilní řády rodu Kouniců, kterým bude věnována patřičná pozornost a adjustace. Texty ve výstavě nalezneme ve formě nástěnných tabulí, projekčních technologií v paměti počítačů čitelné přes dotykové obrazovky.

Presentace scén a obrazů interaktivní projekcí je působivá, efektní a mnohdy je naprogramována tak aby interaktivně reagovala v pohyb a povely návštěvníka. Nicméně je možné ji téměř vždy nahradit jednodušší, ale ne tak obsahově bohatou fixním nasvětleným obrazem. Scéna bitvy u Slavkova a dole pocit zmaru po bitvě bez kvalitní audiovizuální produkce nelze přesvědčivě vytvořit.

Architektura

Architektura barokních koníren je opravdu velkorysá, vzhledem ke své pozici – závěru zámeckého nádvoří. Expozice se tak nachází v krásných vysokých zaklenutých prostorách, s římsami, velkorysími okny, dveřmi. Opakující se niky nad napáječkami v patře na oblé stěně tvoří krásný rytmus. Návrhem expozice jsme se snažili tuto skutečnost respektovat, neskrývat, naopak z ní vycházet. Navozené scény, instalace a předměty nemohou být běžných velikostí, neboť by působily v prostoru legračně. Novým nasvětlením a instalacemi expozici s architekturou propojujeme.

1.NP

3 CÍSAŘI

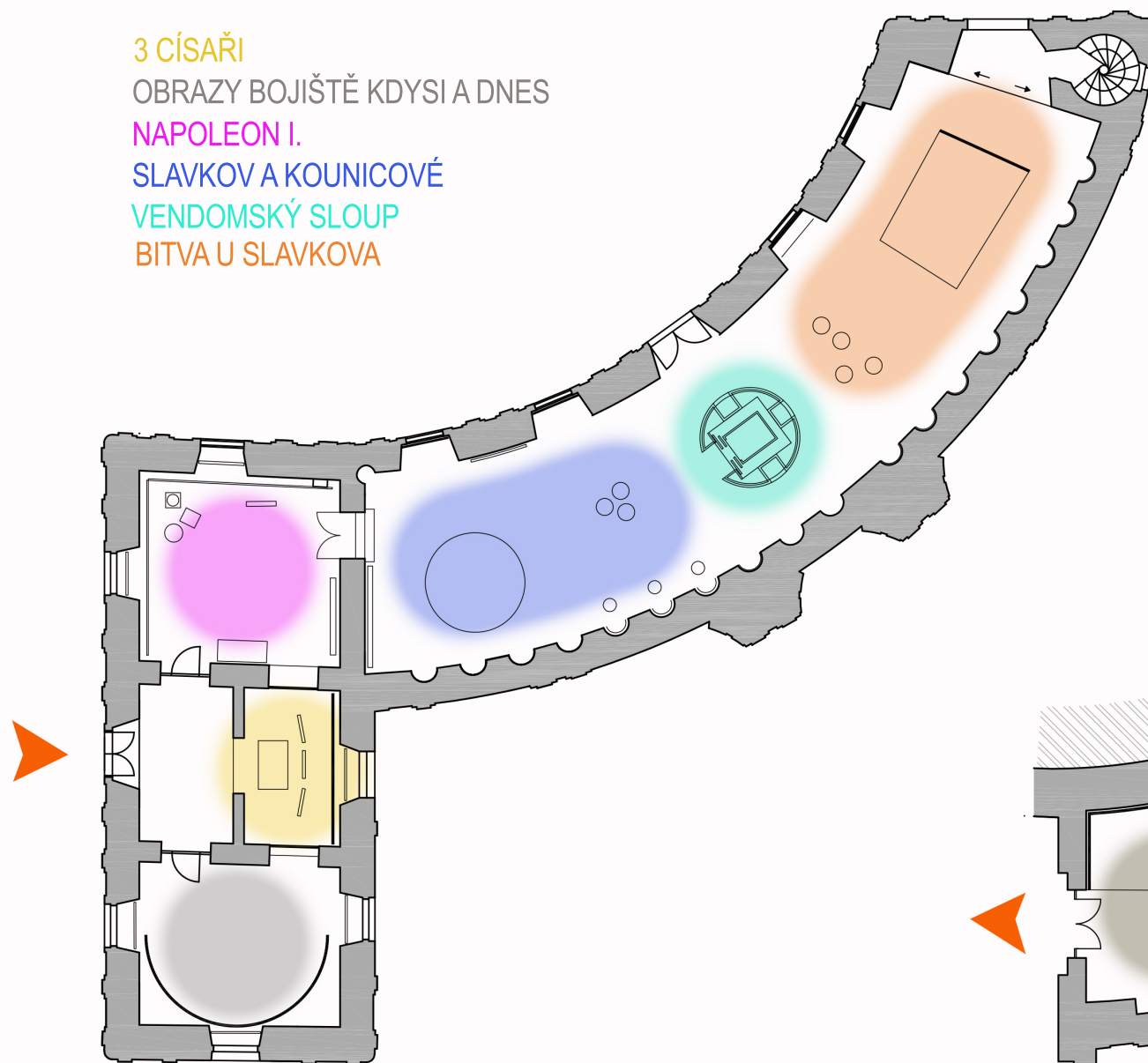
OBRAZY BOJIŠTĚ KDYSI A DNES

NAPOLÉON I.

SLAVKOV A KOUNICOVÉ

VENDOMSKÝ SLOUP

BITVA U SLAVKOVA

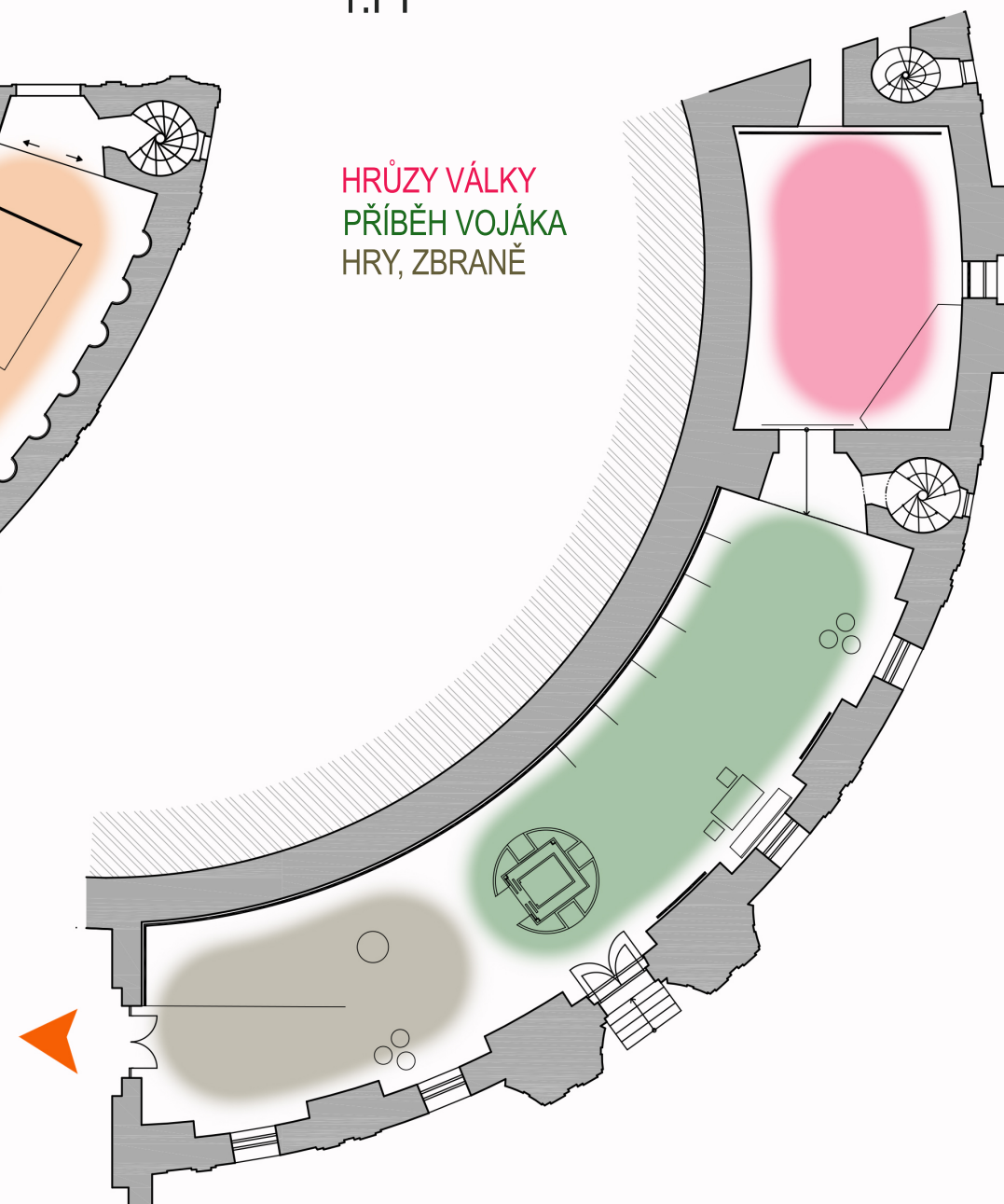

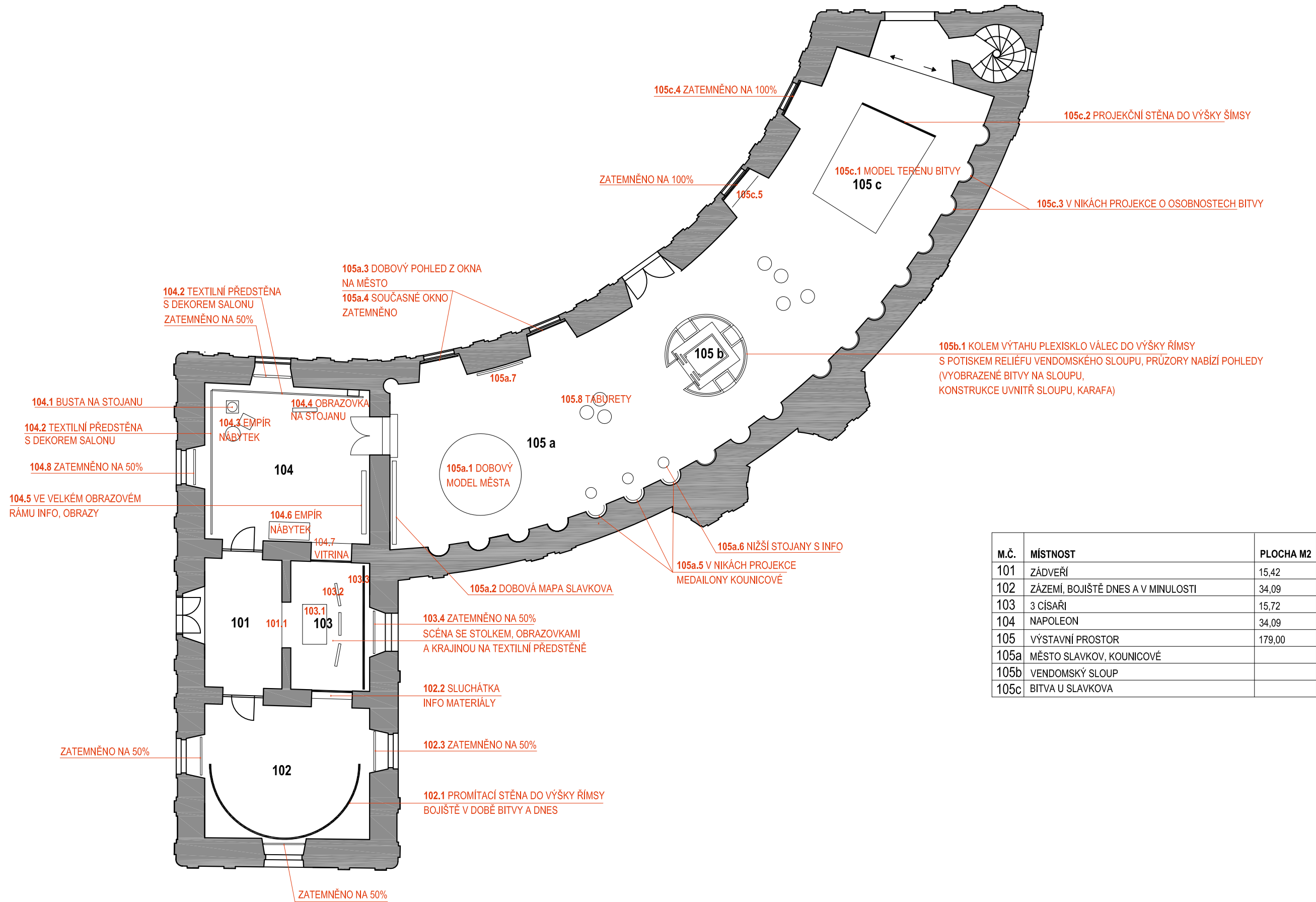
1.PP

HRŮZY VÁLKY

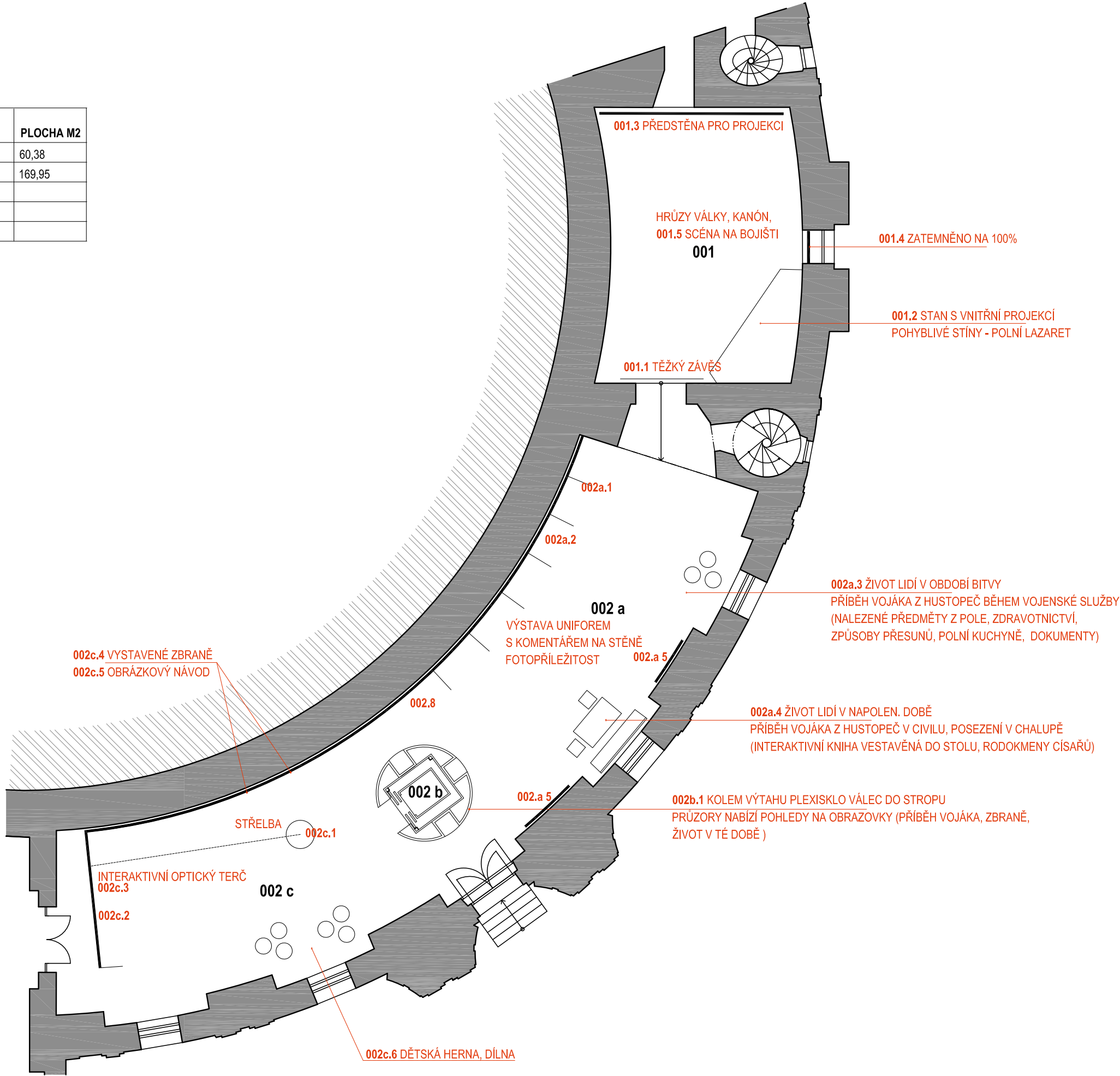
PŘÍBĚH VOJÁKA

HRY, ZBRANĚ

M.Č.	MÍSTNOST	PLOCHA M2
001	SCÉNA BOJIŠTĚ	60,38
002	VÝSTAVNÍ PROSTOR	169,95
002a	ŽIVOT VOJÁKA V SOUVISLOSTECH	
002b	ŽIVOT OBYVATEL V DOBĚ BITVY	
002c	ZBRANĚ, DĚTSKÁ DÍLNA A HERNA	

1.NP

místnost číslo 101 ZÁDVEŘÍ

položka č. 101.1 - skleněné zábradlí
do v=80 cm, čiré bezpečnostní sklo

m.č. 102 ZÁZEMÍ – OBRAZOVÉ SROVNÁNÍ HISTORICKÉHO A STÁVAJÍCÍHO STAVU SLAVKOVA MĚSTA A BOJIŠTĚ

pol. č. 102.1 – pevná oblouková předstěna pro promítání
do výšky římsy, materiál – sádkartonová deska na dřevěné, nebo kovové konstrukci
projektor s obrazovým obsahem – fotografie a grafiky vedut města, krajiny
senzory pro posuv obrazů

pol. č. 102.2 – nika s audio a info vybavením
stávající nika vznikla po demontáži skleněných dveří, nová SDK záda
obklad niky deskovým materiálem, vznik polic, skříňek
vybavení silnoproud. a slaboproud. rozvody, dobíjecí stanice, příslušenství - sluchátka atd.

pol. č. 102.3
interiérové textilní rolety 3 ks
požadovaná propustnost denního světla - 50%

m.č. 103 SCÉNA TŘÍ CÍSAŘŮ

pol. č. 103.1 – stůl s mapou Evropy a cínovými figurkami
deska může být zešikmena směrem k příchozím
stůl v empírovém slohu, jednoduchý

pol. č. 103.2 – postavy císařů 3ks
obrazovka na výšku (cca 60/120 cm) na kovovém stojanu (zastupující postavu)
audio video obsah – jednotlivé postavy císařů – Napoleon I., František II., Alexandr I., mírně gestikulují,
rozmlouvají spolu (každý svým jazykem)

pol. č. 103.3 – textilní předstěna
od podlahy po římsu, s distancí od stěny
potisk nebo malba na textilu – slavkovská krajina

pol. č. 103.4 – zastínění oken
interiérová zástěna
požadovaná propustnost denního světla - 20%

m.č. 104 NAPOLEON

pol. č. 104.1 – busta Napoleona
ze sbírek, v=57cm

busta Napoleona

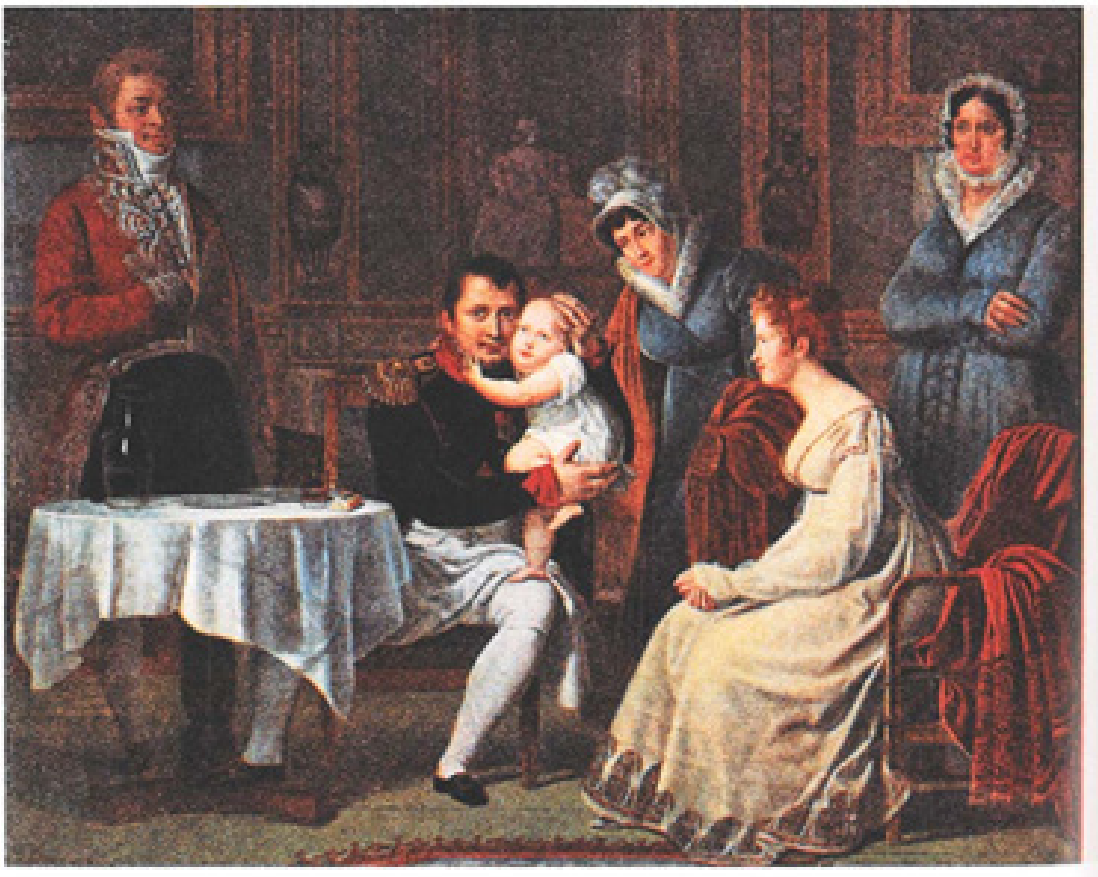
dřevěný stojan – stylový empírový, v= cca 1,2 m

pol. č. 104.2 textilní předstěna s vyobrazením empírového salonu
Tzn. barevná malba, nebo tisk na textilní plochu od podlahy po římsu, s distancí od stěny, materiál je transparentní na cca 20%, aby mohla prosvítat mírně okna. Vyobrazení je koláž, respektující architekturu a měřítko místnosti. Mohou být přidány obrazy s vhodným napoleonským rodinným tématem.

pol. č. 104.3 empírový nábytek 3ks
Dotváří pocit zabydlení v salonu. Ideálně vybrán dle vzorového obrazu Napoleona s rodinou. Např. stůl s ubrusem, sezení.

pol. č. 104.4 obrazovka na malířském stojanu
Audio video obsah na obrazovce – obraz Napoleona s rodinou. Průvodce vypráví příběh.

ilustrační foto

pol. č. 104.5 obraz

Obraz v dobovém rámu (cca 2,5/2m) s obrazovými i textovými informacemi, které rozvíjejí téma výstavy.

pol. č. 104.6 empírový nábytek

Např. komoda, upravená (doplnění skleněných krabic, záměna desky stolku za sklo apod.) k výstavě drobnějších předmětů, nebo dokumentů. Může být kopie nábytku.

ilustrační foto

pol. č. 104.7 nika jako vitrína

Nika vzniklá demontáží stávající skleněné dveřní výplně v průrazu zdi a vytvořením zad ze sádkartonové konstrukce může v plné, nebo částečné (například vymezením obrazovým rámem) své velikosti fungovat jako vitrína pro drobnější předměty.

pol. č. 104.8 zastínění oken 2 ks

interiérová zástěna

požadovaná propustnost denního světla - 50%

m.č. 105 a MĚSTO SLAVKOV, ROD KOUNICŮ

pol. č. 105 a.1 model města Slavkova

Model představuje město uvnitř hradeb v období krátce před jejich zbouráním (kolem r.1800). Model je vyroben z částečně průsvitné hmoty. Může tedy reagovat světelným zvýrazněním na podnět návštěvníka. Model je doslova dotýkový. Informace o stavu města a jednotlivých stavbách lze si přečíst na displeji u modelu.

ilustrační obrázek

pol. č. 105 a.2 mapa Slavkova v období bitvy

Kopie dobové mapy (rozměr cca 3/3 m) na stěně. Může být pevná – malba na desce a nasvětlená, nebo promítaná, s možností proměn.

pol. č. 105 a.3 pohledy z okna 2 ks

Simulace pohledu ze slavkovského (jakéhokoli) okna v době kolem přelomu 18. a 19. st. Možnost tisku na průsvitném podkladu, podsvíceno. Nebo projekce, s možností obměn.

pol. č. 105 a.4 zatemnění okna 2 ks

Zatemněnou pevnou deskou na 100%, včetně těsnění.

pol. č. 105a.5 medailony osobnosti rodu Kouniců 3 ks

Nika nad napáječkami slouží jako projekční plocha. Ve štukové kazetě nad nikou se promítá jméno osobnosti.

pol. č.105a.6 stojany 3 ks

Stojany slouží k rozšíření informací o osobnostech rodu Kouniců. Mohou být interaktivní s projekční plochou v nice.

pol. č. 105 a.7 výstavní plocha 1-2 ks

místo na stěně k výstavě řádů Kouniců, grafiky – chráněno pod sklem, v rámové konstrukci

pol. č. 105 .8 taburet 7 ks

pol. č. 105b. instalace kolem výtahu

Představení Vendůmského sloupu. Po odstranění madla ze zábradlí kolem výtahu lze vystavět válec (s otvorem pro vstup) do výšky římsy stěn. Materiál např. průhledné plexisklo. Ve válci jsou vytvořeny niky, ve kterých lze vystavit a patřičně nasvítit např. karafu sloupu ze sbírky, plány a model konstrukce sloupu. V jedné nice si lze posouvat jako filmová okénka jednotlivé obrazy z reliéfu bitev na sloupu. Na válci může být přenesen tisk reliéfu ze sloupu, v měřítku k průměru válce. Tisk by neměl být výrazný.

ilustrační foto

pol. č. 105 c.1 model terénu bitvy u Slavkova

rozměr půdorysný cca 3/4 m

Model je umístěn ve výšce cca 0,5 m kvůli přehlednosti. Je na něm vymodelovaný terén bojiště. Bitva je na model promítána způsobem videomapping. S produkcí souvisí vytvoření projekce, zvukové části a dokonce i mlhy v údolí modelu, která se během začátku rozpustí.

ilustrační foto

pol. č. 105 c.2 projekční stěna

Pevná stěna, tvořící záda scény bitvy. Výška po římsu, cca 3,8 m. Na stěně se promítá příběh bitvy, dokresluje atmosféru. Např. na začátku se rozsvítí červené slunce, které společně s mlhou v údolí zapůsobí na pocity návštěvníků.

pol. č. 105 c.3 projekce v nikách 8 ks

Projekci v nikách nad napáječkami lze efektně představit portréty důležitých důstojníků bitvy. Nad nimi v kazetách promítnuty vždy jejich jména.

pol. č. 105 c.4 zatemnění okna 2 ks

Zatemněnou pevnou deskou na 100%, včetně těsnění.

pol. č. 105 c.5 výstava žerdí praporů jednotky rakouských hulánů

Zrestaurované žerdě, s kopiemi praporů, upevněné ve stojanu.

1.PP

m.č. 001 SCÉNA NA BOJIŠTI

pol. č. 001. 1 závěs

černý těžký závěs pro odclonění i odhlučnění

pol. č. 001. 2 polní stan

Imitace polního stanu, využití stínové projekce zásahů lékaře u raněného vojáka – na stěnu stanu.

pol. č. 001. 3 předstěna pro projekci

Nová předstěna ze sádkartonových desek na kovové konstrukci. Téma projekce je přiblížení se pocitu vojáka po bitvě, tzn. například záběr na hořící vozy, dým, siluety stromů bez listů. Zvuk – rytmus kopyt koní, praskání ohně, trubka.

pol. č. 001. 4 zatemnění kruhového okna

pol. č. 001. 5 předměty z bojiště

mohou být kopie - kanón, roztřepený prapor, kolo od vozu, atd.

pol. č. 001. 6 odvlhčovač vzduchu, vzduchotechnické zařízení

m.č. 002 ZE ŽIVOTA VOJÁKA

pol. č. 002.a 1 uniformy vojáků 6 ks

Uniforma vojáka – kabát, kalhoty – kopie, pověšené na věšáku, možnost vyzkoušení
Věšáky jsou umístěné na konzolkách kolmo ke stěně. Tvoří tak v pohledu od vstupu „zástup“ vojáků.

pol. č. 002.a 2 kresby a komentáře k uniformám vojáků 6 ks

Jsou umístěny na oblé předstěně mezi jednotlivými věšáky.

pol. č. 002.a 3 život vojáka během vojenského tažení

Svůj příběh na vojně představuje voják „Stanislav z Hustopeč“. Vystavení předmětů nalezených na bojišti, lékařských nástrojů, polní kuchyně. Adjustace bude upřesněna dle počtu a charakteru předmětů. Pravděpodobně v atypické stolové vitrině.

pol. č. 002.a 4 život vojáka doma

Svůj životní příběh představuje voják „Stanislav z Hustopeč“. Tentokrát ve vesnický zařízeném koutu u stolu. Lidový dřevěný nábytek, který mohou návštěvníci používat. Na stole lze listovat (papírovým, nebo na dotykové vestavěné obrazovce interaktivním) deníkem Stanislava. Nad posezením na stěně obrázky s dobovými tématy.

pol. č. 002.a 5 nástěnné obrazovky, informace 2 ks

Náplň – život vojáků, rodokmeny císařů, detailní informace o souvisejících věcech pro zvědavé

pol. č. 002.b instalace kolem výtahu

Válec z plexiskla z 1.np prostupuje podlahou do 1.pp. Niky v něm nabízí soukromý, trochu tajuplný vhled do života vojáka. Obrazovky, kukátka, mechanická „hýblátka“.

pol. č. 002.c 1 střelba

Možnost osahat si zbraň, kterou používali vojáci v bitvě u Slavkova. Možnost nabít si ji a vystřelit do terče. Střelba je samozřejmě pouze světelným bodem, v interakci s cílem. Zbraň je zajištěna proti odcizení.

pol. č. 002.c 2 stěna

Předstěna ze sádkartonu. konstrukce, tvoří záda pro optickou střelbu.

pol. č. 002.c 3 terč

interaktivní terč se snímačem, propojený se zbraní

pol. č. 002.c 4 zbraně

Výstava dobových zbraní na umístěných napevno nasvislo na obloukové předstěně.

pol. č. 002.c 5 obrázkový návod

Obrázkový návod k obsluze zbraně, popis jednotlivých částí.

pol. č. 002.c 6 dětská herna

Dětský kout se stoly a židličkami. Úložný prostor pro hry a materiály. Stavebnice, počítačový monitor

pol. č. 002. 7 stínící rolety 4 ks

Interiérové rolety světlé barvy, prostupnost světla dle potřeby vybavení.

pol. č. 002. 8 oblouková předstěna

Předstěna kopírující oblouk stěny po celé délce, kotvená s distancí (vlhkost stěny), do výšky rovné části

